

HOOGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

veilige dijken • droge voeten • schoon water

WATERVERGUNNING

Voor het aanleggen van permanente drainage ten behoeve van de Golfbaan Ruigenhoek in of nabij oppervlaktewater en langs een waterkering op de locatie nabij Ruigenhoeksedijk 41 in Groenekan

Zaaknummer

55739

Datum

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 AANVRAAG, PLICHTEN EN BESLUIT	3
1.1 Aanvraag	3
1.2 Plichten	3
1.3 Besluit	4
HOOFDSTUK 2 VOORSCHRIFTEN	5
2.1 Geldigheid vergunning	5
2.2 Activiteiten en maatregelen	5
2.3 Algemene verplichtingen	5
HOOFDSTUK 3 OVERWEGINGEN	6
3.1 Beschrijving activiteiten en lokale omstandigheden	6
3.2 Toetsingskader en beleid	6
3.3 Toetsing op mogelijke gevolgen	7
3.4 Belangenafweging	7
3.5 Conclusie	8
HOOFDSTUK 4 PROCEDURE	9
4.1 Gevolgde procedure voor de vergunningaanvraag	9
4.2 Beslistermijn	9
4.3 Bezwaar	9
4.4 Voorlopige voorziening	9
HOOFDSTUK 5 INFORMATIE	10
5.1 Aandachtspunten	10
5.2 Andere benodigde vergunningen en toestemmingen	10
5.3 Afschriften	10
BIJLAGE 1 BEGRIPSBEPALINGEN	11
BIJLAGE 2 TEKENINGEN EN ANDERE DOCUMENTEN	12
BIJLAGE 3 ZORGPLICHT	13

HOOFDSTUK 1 AANVRAAG, PLICHTEN EN BESLUIT

1.1 Aanvraag

Dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden hebben een melding ontvangen voor het aanleggen van permanente drainage met als doel het beïnvloeden van de grondwaterstand ten behoeve van Golfbaan Ruigenhoek in of nabij oppervlaktewater en langs een waterkering op de locatie nabij Ruigenhoeksedijk 41 in Groenekan.

Eén of meerdere activiteiten zijn echter vergunningplichtig op basis van de uitvoeringsregels behorende bij de Keur.

In paragraaf 1.2 zijn de verschillende plichten uitgesplitst.

De aanvraag is:

- gedateerd op 3 maart 2020;
- ingekomen op 3 maart 2020 en ingeboekt onder zaaknummer 55739.

De aanvrager is op 24 maart 2020 schriftelijk op de hoogte gebracht van het feit dat de aanvraag nog onvoldoende gegevens of bescheiden bevat om deze in behandeling te kunnen nemen. Op grond van artikel 4:5 Awb is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de ontbrekende gegevens of bescheiden voor 1 mei 2020 aan de aanvraag toe te voegen. De ontbrekende gegevens zijn op 6 mei 2020 ontvangen.

De aanvraag voldoet aan de vereisten voor het aanvragen van een watervergunning als vastgelegd in de Regeling met betrekking tot het beheer en gebruik van watersystemen (Waterregeling).

1.2 Plichten

Voor de uit te voeren activiteiten gelden op basis van hoofdstuk 3 van de Keur onderstaande plichten.

Zorgplicht

Op grond van artikel 3.1 van de Keur geldt voor onderstaande activiteiten alleen een zorgplicht.

- aanleggen van permanente drainage in of nabij oppervlaktewater;
- aanleggen van permanente drainage langs een waterkering.

Dit houdt in dat u direct aan de slag mag gaan om deze activiteiten uit te voeren, mits u zorgvuldig werkt en schade aan het watersysteem voorkomt. In Bijlage 3 vindt u meer informatie over deze zorgplicht.

Deze activiteiten maken dus geen deel uit van deze vergunning.

Vergunningplicht

Op grond van artikel 3.3 van de Keur geldt voor onderstaande activiteiten een vergunningplicht. Daarnaast geldt voor deze activiteiten een zorgplicht.

- het aanleggen van permanente drainage percelen.

Voor deze activiteiten is deze vergunning van toepassing. Daarnaast vindt u in Bijlage 3 meer informatie over de zorgplicht.

1.3 Besluit

Dijkgraaf en hoogheemraden besluiten, op grond van de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Keur, de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de in hoofdstuk 3 van deze vergunning vermelde overwegingen,

1. Vergunning te verlenen, als bedoeld in artikel 3.3 van de Keur, voor:
  - a. het leggen van drainagebuizen;
  - b. het voor onbepaalde tijd behouden van de werken, waarvoor deze vergunning is verleend.
2. De in hoofdstuk 2 opgenomen voorschriften, paragraaf 1.1, de hoofdstukken 3 en 4 en de bijlagen 1 en 2 deel te laten uitmaken van de vergunning.

Voor een toelichting op de in deze vergunning vermelde begrippen wordt verwezen naar bijlage 1.

Dijkgraaf en hoogheemraden,
namens hen,

J.L.H. Gelissen
Teamleider Vergunningverlening

HOOFDSTUK 2 VOORSCHRIFTEN

2.1 Geldigheid vergunning

Voorschriften 1 Termijnen

- 1.1 Deze vergunning vervalt van rechtswege indien niet binnen 24 maanden na het onherroepelijk worden van de vergunning met de werkzaamheden gestart is.
- 1.2 De werkzaamheden dienen binnen 36 maanden na het onherroepelijk worden van de vergunning te zijn afgerond.

2.2 Activiteiten en maatregelen

Voorschriften 2 Oppervlaktewater

- 2.1 Tijdens de uitvoering van de werken mag de doorstroming van het oppervlaktewater niet worden gestremd of belemmerd.

Voorschriften 3 Aanleggen van permanente drainage percelen

- 3.1 De aan te leggen drainage mag de kernzone en/of de beschermingszone van de nabijgelegen primaire watergang (Groene Vaart) niet doorkruizen.
- 3.2 De aan te leggen drainage mag de zone waterstaatswerk van de nabijgelegen zogenaamde overige waterkering niet doorkruizen.
- 3.3 Door het aanleggen van drainage ontstaat geen directe verbinding tussen verschillende peilgebieden.

2.3 Algemene verplichtingen

Voorschriften 4 Activiteiten en hulpconstructies

- 4.1 Vergunningplichtige activiteiten worden uitgevoerd overeenkomstig de document(en) in bijlage 2 van deze vergunning.
- 4.2 Hulpconstructies en/of hulpwerken mogen alleen toegepast worden na goedkeuring van het waterschap.
- 4.3 Direct nadat de werken voltooid zijn, worden alle daarbij gebruikte werktuigen, materialen en (hulp)werken opgeruimd en afgevoerd. Dit geldt ook voor de resterende (niet-gebruikte) materialen en het afval.

Voorschriften 5 Beheer en onderhoud

- 5.1 De op grond van deze vergunning aanwezige werken moeten doelmatig functioneren en in goede staat van onderhoud verkeren.

Voorschriften 6 Onvoorziene omstandigheden

- 6.1 Als ten gevolge van een calamiteit of bijzondere omstandigheden niet aan de vergunningsvoorwaarden wordt voldaan en/of schade ontstaat aan waterstaatkundige voorzieningen en/of verstoring van de waterhuishouding plaats vindt, wordt dit direct gemeld aan het waterschap. De aanwijzingen van het waterschap moeten direct worden opgevolgd.

HOOFDSTUK 3 OVERWEGINGEN

3.1 Beschrijving activiteiten en lokale omstandigheden

De activiteiten die worden uitgevoerd betreffen:

- het aanleggen van permanente drainage percelen met als doel de grondwaterstand te beïnvloeden ten behoeve van Golfbaan Ruigenhoek op de locatie nabij Ruigenhoeksedijk 41 in Groenekan.

De permanente drainage wordt aangelegd in de polder Ruigenhoek dat grotendeels bestaat uit veengrond. De aan te leggen drains zullen het overtollig af te voeren water lozen op tertiair oppervlaktewater. Hierbij geldt dat niet alle drains eenzelfde afwateringsrichting hebben. Aanvullend ligt de bovenkant van de drains niet minimaal 15 cm onder het laagste peil.

Ten oosten van het gebied waarin de werkzaamheden plaatsvinden is een primaire watergang (Groene Vaart) met daarlangs aan beide zijden een zogenaamde overige waterkering gelegen. Een deel van de drainage valt in de beschermingszone van deze waterkering.

3.2 Toetsingskader en beleid

Toetsingskader

De Waterwet omschrijft in artikel 2.1 de algemene doelstellingen die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening. Een vergunning moet wegens artikel 6.21 van de Waterwet worden geweigerd voor zover verlening daarvan niet verenigbaar is met de doelstellingen, zoals bedoeld in artikel 2.1 en 6.11 van de Waterwet.

De doelstellingen zijn geconcretiseerd in de Keur en via normen en beleid ten aanzien van veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen. De uitwerking hiervan vindt plaats in de Waterwet, in aanvullende regelgeving, in water- en beheerplannen op grond van hoofdstuk 4 van de Waterwet en in beleidsregels. De vastgestelde normen en het beleid zijn richtinggevend bij de toetsing of een aangevraagde activiteit verenigbaar is met de doelstellingen voor het waterbeheer.

Beleid

Bij het verlenen van deze vergunning is rekening gehouden met:

- het Waterbeheerplan Waterkoers 2016 - 2021, vastgesteld door het algemeen bestuur op 16 maart 2016;
- beleidsregels op grond van de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2018, vastgesteld door het college op 5 februari 2019, kenmerk DM 1447198.

3.3 Toetsing op mogelijke gevolgen

Toetsing watergangen

Een aanvraag voor vergunningplichtige activiteiten in of nabij watergangen wordt getoetst op één of meerdere van onderstaande aspecten:

- afname bergingscapaciteit watergang;
- afname doorstroomcapaciteit watergang;
- stabiliteit taluds;
- negatief effect op waterkwaliteit;
- negatief effect op ecologie;
- mogelijkheid van doelmatig onderhoud watergang.

3.4 Belangenafweging

De activiteiten worden uitgevoerd in het kader van de aanleg van een nieuwe golfbaan. Ten behoeve van de golfbaan heeft de aanvrager er belang bij overtollig water af te voeren om de grondwaterstand te kunnen beïnvloeden.

Belang van het waterschap is dat de aan te leggen drainage niet de nabij gelegen primaire watergang en zogenaamde overige waterkering doorkruisen en dat er geen directe verbinding tussen verschillende peilgebieden tot stand komt als gevolg van de aanleg van de drainage.

Voorkomen dat onderhoudswerkzaamheden aan het watersysteem worden belemmerd

Ten oosten van het gebied waar de werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden, is een primaire watergang (Groene Vaart) met een beschermingszone A gelegen die door het waterschap onderhouden wordt. Om te voorkomen dat onderhoudswerkzaamheden aan de watergang belemmerd worden, dient de aan te leggen drainage de kern- en/of beschermingszone van de watergang niet te doorkruisen. Volgens de ontwerpplannen van de aanvrager wordt er geen drainage aangelegd in de kern- en/of beschermingszone van de Groene Vaart waardoor het belang van het waterschap gewaarborgd blijft.

Veilige waterkeringen

Aan beide zijden van de Groene Vaart liggen zogenaamde overige waterkeringen. De drainage zal aan de westzijde van de Groene Vaart gelegd worden. Voor een gedeelte vinden de werkzaamheden plaats in de beschermingszone van de waterkering, maar niet in de waterstaatswerkzone. Daarmee zijn deze werkzaamheden niet vergunningplichtig. Het waterschap heeft er wel belang bij dat de werkzaamheden geheel buiten de zone waterstaatswerk van deze waterkering blijven vallen. De aan te leggen drainage mag de waterkering niet doorkruisen zodat er sprake blijft van een veilige waterkering.

Voorkomen van directe verbinding tussen verschillende peilgebieden

Het waterschap heeft er belang bij dat er als gevolg van de aanleg van drainage met verschillende afwateringsrichtingen geen uitwisseling van water plaatsvindt tussen verschillende peilgebieden. Dit leidt tot wateroverlast omdat er via de drains een stroming kan ontstaan van het hogere polderpeil naar het lagere polderpeil. Alle drainage wordt binnen één peilgebied aangelegd waardoor er geen directe verbinding ontstaat tussen verschillende peilgebieden.

Voorkomen van bodemdaling

Volgens de bodemkaart van het waterschap bestaat de bodem van het gebied waarin de activiteiten plaatsvinden voor een deel uit veengrond. In veengronden worden door het waterschap randvoorwaarden gesteld aan de minimale diepte, van 15 cm, waarop een drain geplaatst dient te worden onder het laagste peil. Deze waarde is gebaseerd op de toekomstige bodemdaling en de gewenste levensduur van de drainage.

Het waterschap heeft er belang bij dat deze randvoorwaarden nageleefd worden, mede ook om veenoxidatie en daarmee bodemdaling te vertragen dan wel te voorkomen. Volgens de aangeleverde ontwerpplannen wordt de drainage niet 15 cm onder het laagste peil in de veengrond aangelegd waardoor voor de uitvoering van deze werkzaamheden een vergunningsplicht geldt. Het waterschap gaat echter akkoord met de plannen omdat de veengrond opgehoogd wordt met circa 50 cm zand. De drainage zal geplaatst worden op een diepte van 50 cm ten opzichte van het toekomstige maaiveld. Daarmee wordt de drainage niet in een veengrond maar in een zandgrond geplaatst, boven het (hoogste) polderpeil, waardoor niet meer voldaan hoeft te worden aan de hierboven genoemde randvoorwaarden.

3.5 Conclusie

Het belang van de aanvrager bij het verkrijgen van een vergunning is afgewogen tegen de waterhuishoudkundige belangen die door de Keur worden beschermd.

Uit de belangenafweging is gebleken dat bij honorering van de aanvraag, met inachtneming van de aan dit besluit verbonden voorschriften, de zorg voor de waterhuishouding en voldoende wordt gewaarborgd.

HOOFDSTUK 4   PROCEDURE

4.1   Gevolgde procedure voor de vergunningaanvraag

Bij de besluitvorming is de procedure van de afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd.

Vergunningplicht

De uit te voeren activiteiten zijn vergunningplichtig op basis van de uitvoeringsregels behorende bij de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2018.

4.2   Beslistermijn

Vanwege het aanleveren van aanvullende gegevens is de procedure opgeschort met 38 dagen.

4.3   Bezwaar

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden, gedurende een periode van zes weken vanaf de dag na bekendmaking, tegen deze vergunning een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan ons waterschap. In uw bezwaarschrift geeft u aan om welke vergunning het gaat en waarom u het niet eens bent met de vergunning. Het bezwaarschrift bevat verder uw handtekening, het kenmerk van de vergunning, uw naam en adres en een dagtekening.

4.4   Voorlopige voorziening

Als er naar uw mening tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de beslissing op het bezwaarschrift kan worden gewacht, kunt u, gelijktijdig met het bezwaarschrift, een verzoek om een voorlopige voorziening, inclusief schorsing, indienen. Het verzoek richt u aan: Rechtbank Midden-Nederland Afdeling bestuursrecht, o.v.v. voorlopige voorzieningen Postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Hiervoor zijn griffierechten verschuldigd. Voor natuurlijke personen €178,- en voor rechtspersonen €354,-. Het is handig als u bij uw verzoek zowel een kopie van uw bezwaarschrift als van de vergunning meestuurt.

HOOFDSTUK 5 INFORMATIE

5.1 Aandachtspunten

Naast de voorschriften in hoofdstuk 2 van de vergunning moet rekening worden gehouden met het volgende:

- De vergunning geldt tevens voor de rechtsoptvolgers van de vergunninghouder (tenzij in de vergunning anders is bepaald). (artikel 6.24 lid 1 Waterwet)
- De rechtsoptvolger van de vergunninghouder doet binnen vier weken nadat de vergunning voor hem is gaan gelden, daarvan mededeling aan het bevoegd gezag (artikel 6.24 lid 2 Waterwet).
- Voor een overzicht (niet volledig) van de ligging van watergangen en waterkeringen met bijbehorende beschermingszones en kunstwerken verwijzen wij u naar onze webgispublisher <https://hdsr.webgispublisher.nl/Choosemap.aspx>

5.2 Andere benodigde vergunningen en toestemmingen

U moet er rekening mee houden dat er voor de uit te voeren activiteiten wellicht nog meer vergunningen en/of ontheffingen vereist zijn. Tevens is het mogelijk dat er een melding moet worden gedaan voor het Besluit bodemkwaliteit via de website www.meldpuntbodemkwaliteit.nl.

Het is mogelijk dat u toestemming nodig heeft van een eventuele (mede) eigenaar of gebruiker van de grond. U kunt pas beginnen met de werkzaamheden, wanneer u van alle betreffende instanties de benodigde vergunningen en dergelijke heeft ontvangen.

5.3 Afschriften

Afschriften van deze vergunning zijn verstuurd naar:

- Gemeente De Bilt
- Gemachtigde

BIJLAGE 1 BEGRIPSBEPALINGEN

In deze vergunning wordt verstaan onder:

Aanvraag	De aan deze vergunning ten grondslag liggende aanvraag, eventueel aangevuld met aanvullende informatie.
Activiteiten	Een bepaalde werkzaamheid, verrichting.
Afdeling Vergunningverlening en handhaving	De afdeling Vergunningverlening en handhaving van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.
Beschermingszone	Aan een waterstaatswerk grenzende zone, die als zodanig in de legger is opgenomen, waarin ter bescherming van dat waterstaatswerk voorschriften krachtens deze keur van toepassing zijn.
Bevoegd gezag	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, tenzij uitdrukkelijk vermeld dat het een ander orgaan betreft.
Calamiteit	Een plotselinge, onverwachte en ongewone gebeurtenis met aanzienlijke materiële en/of gevolgschade.
Keur	De Keur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2018. Verordening van het waterschap.
Ontvangstdatum aanvraag	Eerste datum dat de vergunningaanvraag ontvangen is bij Burgemeester en Wethouders van de gemeente, het dagelijks bestuur van het waterschap of Rijkswaterstaat.
Oppervlaktewaterlichaam	Samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water met de daarin aanwezige stoffen en de bijbehorende waterbodem, oevers, flora en fauna.
Vergunninghouder	Diegene die krachtens deze vergunning activiteiten verricht zoals deze in artikel 6.2 tot en met 6.5 van de Waterwet zijn opgenomen en in staat is naleving van het gestelde in deze vergunning te borgen.
Waterkering	Kunstmatige hoogte, (gedeelte van) natuurlijke hoogten of hoge gronden, inclusief eventuele bermen, onderhoudsstroken en ondersteunende werken die een waterkerende of mede waterkerende functie hebben.
Waterschap	Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, tenzij specifiek is aangegeven dat het om een ander waterschap gaat (bij samenloop).
Waterstaatswerk	Een oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk, die als zodanig in de legger zijn aangegeven.
Watersysteem	Samenhangend geheel van één of meer oppervlaktewaterlichamen met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken en grondwaterlichamen.
Watervergunning	Vergunning als bedoeld in de Wet.
Werken	Alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren.
Werkzaamheden	Het maken, aanleggen, houden, onderhouden en opruimen van het op grond van de vergunning vergunde werk.
Wet	De Wet: de Waterwet.

BIJLAGE 2   TEKENINGEN EN ANDERE DOCUMENTEN

De volgende tekeningen en andere documenten maken deel uit van deze vergunning:

<i>Kenmerk</i>	<i>Soort bijlage</i>	<i>Datum</i>
	Locatietekening drainage	06-05-2020

BIJLAGE 3 ZORGPLICHT

In deze bijlage leest u wat de zorgplicht voor de door u uit te voeren activiteiten betekent. In artikel 3.1 van de Keur is uitgelegd wat de zorgplicht in hoofdlijnen inhoudt. Via onderstaande link komt u bij dit artikel uit de Keur.

<https://www.hdsr.nl/vergunningen/subsidies/regelgeving/>

Daarnaast is de zorgplicht in de uitvoeringsregels behorend bij de Keur per activiteit uitgewerkt. Hieronder vindt u per activiteit een toelichting op de zorgplicht.

Het is aan de initiatiefnemer om al datgene te doen of na te laten waardoor aan de zorgplicht wordt voldaan.

Aanleggen van permanente drainage in of nabij oppervlaktewater

Voor deze activiteit kan de zorgplicht bijvoorbeeld inhouden dat:

- Na afloop van de werkzaamheden het werk altijd in nette staat wordt achtergelaten. Hiermee wordt bedoeld dat oevers en taluds zodanig moeten worden afgewerkt dat er geen grond of puin in de watergang kan raken en dat verondiepingen of vernauwingen van het oppervlaktewater moeten worden verwijderd. Hierdoor zou de doorstroming kunnen worden belemmerd indien deze een gevolg zijn van de werkzaamheden;
- een initiatiefnemer er rekening mee moet houden dat oevers van watergangen kunnen afkalven. Voorkomen moet worden dat kabels en leidingen hierdoor in de watergang terecht komen;
- kabels en leidingen zodanig worden aangelegd dat het (toekomstig) onderhoud door derden (waaronder het waterschap) mogelijk blijft zonder dat de kabels en leidingen moeten worden verlegd. Het waterschap adviseert daarom om kabels en leidingen zoveel mogelijk buiten de beschermingszone B van beschoeiingen en de beschermingszone K van kunstwerken te leggen.

Aanleggen van permanente drainage langs een waterkering

Voor deze activiteit kan de zorgplicht bijvoorbeeld inhouden dat:

- de kerende hoogte, de stabiliteit en het waterkerend vermogen van de waterkering, zowel tijdens de uitvoering als na gereedkomen van het werk, niet worden aangetast;
- de opslag van materiaal, materieel en/of grond niet leidt tot nazakkingen, zettingen of tot beschadiging van de erosiebestendige bekleding van de waterkering;
- eventuele nazakkingen of zettingen van de waterkering, die als gevolg van de werkzaamheden zijn ontstaan, worden hersteld;
- eventuele beschadigingen van de erosiebestendige bekleding van de waterkering, die als gevolg van de werkzaamheden zijn ontstaan, worden hersteld;
- de afvoer van kwelwater en regenwater, zowel tijdens als na de uitvoering van de werkzaamheden, niet wordt belemmerd;
- indien er een weg op de waterkering ligt, wordt voorkomen dat door de werkzaamheden het verkeer zodanig gehinderd wordt dat de bermen en taluds van de waterkering beschadigd raken; en/of
- voor de aan- en afvoer van materiaal en materieel en voor de bereikbaarheid van het werk gebruik wordt gemaakt van bestaande (half)verhardingen van, naar en op de waterkering.

Aanleggen van permanente drainage percelen

Voor deze activiteit kan de zorgplicht bijvoorbeeld inhouden dat:

- het werk na afloop van de grondwateronttrekkingen altijd in nette staat wordt achtergelaten;
- de effecten van de drainage op de omgeving (en daarmee het risico op schade) zoveel mogelijk wordt beperkt.